

*Az idegrendszeri rendellenességek globális betegségterhe 1990 és 2021 között;
Global Burden of Disease 2021*

Lancet Neurology (2024; DOI: [10.1016/S1474-4422\(24\)00038-3](https://doi.org/10.1016/S1474-4422(24)00038-3)),

Published: March 14, 2024

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, neurológia, idegrendszeri megbetegedések, Global Burden of Disease 2021, Institute for Health Metrics and Evaluation (IHME), nemzetközi

Forrás Internet-helye: [https://www.thelancet.com/journals/laneur/article/PIIS1474-4422\(24\)00038-3/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/laneur/article/PIIS1474-4422(24)00038-3/fulltext) ; <https://www.healthdata.org/news-events/newsroom/news-releases/lancet-neurology-neurological-conditions-now-leading-cause-ill>

Jaimie Steinmetz (Institute for Health Metrics and Evaluation – IHME, Seattle) és mt. tanulmánya szerint világviszonylatban 3,4 milliárd ember, az emberiség 43%-a szenved valamilyen idegrendszeri betegségben, több mint szív- és érrendszeri megbetegedésekben. Az *Institute for Health Metrics and Evaluation* számításai szerint 2021-ben ezeknek 443 millió elvesztett egészséges életévért és 11,1 millió haláleset tulajdonítható.

A 443 millió egészségkárosodással korrigált életévből („*disability-adjusted life years*“, DALY) 160 millió az agyvérzésnek tulajdonítható. Második helyen az újszülöttkori encephalopátia áll, 58,6 millió elvesztett egészséges életévvel. A további sorrend: migrének (43,4 millió DALY), demencia (36,3 millió DALY), diabéteszes neuropátia (26,3 millió DALY), meningitisz (14,5 millió DALY), epilepszia (14,4 millió DALY), koraszülés (13,8 millió DALY), autizmus spektrumzavarok (11,5 millió DALY), rákos megbetegedések (9,2 millió DALY). A COVID19 neurológiai következményei (kognitív károsodás és Guillain-Barré-szindróma) 2021-ben a 20. helyen álltak (2,48 millió DALY).

Az Egészségügyi Világszervezet adatai szerint jelenleg a diabéteszes neuropátiában megbetegedettek száma növekedik a leggyorsabban: 1990. óta megháromszorozódott, 2021-ben 206 millióra növekedett. Hasonlóan növekvő esetszámot regisztrálnak újszülöttkori szepszis, agyi malária, újszülöttkori sárgaság és koraszülés okozta idegrendszeri komplikációk tekintetében.

Ezzel szemben csökken az olyan megbetegedések száma, mint a tetanusz, a veszettség, a fertőző agyhártyagyulladás (oltással mindhárom megelőzhető), az idegcső rendellenességei és az agyvérzés. A szerzők számításai szerint az agyvérzések 84%-a megelőzhető lenne, ebből 57,3% a vérnyomás megfelelő kontrolljával. 2021-ben a neurociszticerkózis, az encephalitisz és az újszülöttkori encephalopátia is ritkábban lépett fel, mint évtizedekkel korábban.

Finanszírozás: Bill & Melinda Gates Foundation.